

VÍRA V BOHA A ŽIVOT Z VÍRY

Marek Kurzepa

Cíl:

Obsahem této práce je uvědomit si, co to je víra v Boha a jakou roli odehrává v životě křesťana.

Modlitba:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Všemohoucí věčný Bože, opět se tady scházíme, abychom prohlubovali naši víru, naději a lásku k Tobě a k našim bližním. Naplň nás, svým Duchem, otevři naše srdce, abychom byli vnímaví ke všemu, co tu dnes uslyšíme nebo budeme dělat. Dej Pane, aby toto setkání přineslo užitek ne 30, ne 60 ale 100 násobný a abychom to setkání prožili v duchu lásky a bratrství ke Tvé větší cti a slávě. Prosíme o to skrze Tvého syna, našeho pána Ježíše Krista, který v jednotě Ducha svatého s tebou žije a Kraluje po všechny věky věků. Amen. Otče náš.

Úvod:

Naším tématem, kterému se dnes budeme věnovat je **víra v Boha a život z Víry**. Každý z nás už určitě slyšel otázku: **Věříš v Boha?** A ačkoli nám tato slova přijdou v kostele naprosto normální, na které klidně dokážeme naprosto bez emocí odpovědět „věřím,“ v běžném životě se jeví jako dotěrná otázka na tělo. Otázka, na kterou ovšem musíme odpovědět. A když už ze sebe nějakým způsobem dostaneme kladnou odpověď, přijde další: **Proč?** K této otázce se možná dnes taky dostaneme, nicméně naší pozorovat bych spíše věnoval jiné otázce, která by, dle mého názoru, měla trknout každého věřícího, když se ho lidé zeptají na víru. Takže **Věříš v Boha? CO TO ZNAMENÁ?**

Motivace:

Tuto otázku je možno položit skupince a požádat je o odpověď – brainstorming. výsledkem pravděpodobně budou různé odpovědi typu: víra v Boha je, že chodím do kostela, že jsem dobrým člověkem vůči ostatním, že se spoléhám na Boha, že víra je dar, životní styl atd.

tyto odpovědi je dobré napsat fixama na velký papír a pověsit např na tabuli, případně nechat na stole či na zemi mezi účastníky.

Výklad:

Nyní se podívejme jak nám na tuto otázku odpovídá Bible. Apoštol Pavel ve svém listu Korint'ánům píše: „*Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme.*“

Z těchto pavlových slov vyznívá, že křesťanská víra neznamená „věřit něčemu,“ ale právě „věřit někomu.“ A tomu nás také učí Pán Ježíš. Že hlavní náplň víry nejsou mravní poučky, příkazy a zákazy, ale právě vztah s Bohem. Ježíš od nás víru vyžaduje, zároveň nám ale umožňuje věřit. Tuto skutečnost v lidském životě velmi názorně ukazuje příběh z matoušova evangelia:

Lod' byla daleko od země a vlny ji zmáhaly, protože vítr vál proti ní. K ránu šel k nim, kráčeje po moři. Když ho učedníci uviděli kráčet po moři, vyděsili se, že je to přízrak, a křičeli strachem. Ježíš na ně hned promluvil a řekl jim: „Vzchopte se, já jsem to, nebojte se!“ Petr mu odpověděl: „Pane, jsi-li to ty, poruč mi, ať přijdu k tobě po vodách!“ A on řekl: „Pojd’!“ Petr vystoupil z lodi, vykročil na vodu a šel k Ježíšovi. Ale když viděl, jaký je vítr, přepadl ho strach, začal tonout a vykřikl: „Pane, zachraň mne!“ Ježíš hned vztáhl ruku, uchopil ho a řekl mu: „Ty malověrný, proč jsi pochyboval?“ Když vstoupili na loď, vítr se utišil. Ti, kdo byli na lodi, klaněli se mu a říkali: „Jistě jsi Boží Syn.“ (Mt 14,24-33).

Lidé zápasící s vlnami a větrem představují určitý obraz člověka, zmítaného životem bez vztahu s Bohem. Do toho života najednou vstupuje postava, zprvu nejasná, pak ale zřetelnější. Člověk okamžitě se snaží tuto postavu vysvětlit nějakými racionálními skutečnostmi – *je to přízrak*. Tedy něco, co neexistuje. Někaká halucinace, případně náhoda. Ale tyto pochybnosti Ježíš vyvrací a jasně říká: *Já jsem to*. Skutečnost, že postava mluví a pohybuje se, dodává Petrovi odvahy. *Pane, jsi-li to ty, rozkaž, ať k tobě přijdu*. Je vidět, že Petr má ještě pochybnosti ale právě učinl velmi zásadní a důležitý krok. Otevřel své srdce myšlence, že se může setkat s živým Bohem. Právě otevřené srdce je prvním předpokladem k tomu, abychom mohli být věřícími. A na výzvu Pána *Pojd'*, vystoupí z loďky a jde po vodě. Petr, kráčeající po vodě představuje už člověka věřícího. Mohli bychom naivně myslet, že tito lidé už vyhráli. Kráčí si to po vodě přímo k Ježíši. Ale ouha. Když je Petr těsně u Ježíše zapochybuje. Nastává otázka proč? - vždyť už byl tak blízko. Zde si musíme uvědomit, že

víra je opravdu křehká záležitost a je velmi lehké ji ztratit. Nezáleží na tom, zda jsme tepru uvěřili, nebo věříme už od malička a jsme „téměř u Ježíše.“ Protože člověk mnohdy nechce jenom věřit. Chce vidět. Být si jist tím, co vidí a spoléhat se především na sebe a na svoje smysly. O Bohu pochybuje. V tomto okamžiku člověk padá do hlubin života, propasti zoufalství a víru myšlenek točících se kolem sebe sama. Jakmile tedy člověk zjistí, že je zle, chytá se poslední naděje. Vzpíná ruce v modlitbě a křičí: *Pane, zachraň mně!* Nyní je úplně odevzdaný, úplně otevřený, najednou zmizela z jeho srdce veškerá pýcha a je v něm velká prázdnota, kterou může vyplnit pouze Bůh. A v tomto okamžiku Pán chytí člověka a přitáhne ho k sobě. Po této zkušenosti člověk nepochybuje o tom, že ona postava není přízrak ani žádný výplod fantazie, ale že se s ním opravdu setkal Bůh. A tuto skutečnost potvrdí jasným, nedvojsmyslným vyznáním víry „*Jistě jsi Boží syn.*“

Tedy můžeme říct, že křesťanská víra je jakýmsi vyjádřením vztahu člověka k Bohu. Vztahu naplněného především důvěrou k Hospodinu. Žalmista říká: *Plné důvěry je mé srdce, Bože, plné důvěry je mé srdce. (Žl 108)*

Naplnit své srdce důvěrou v Boha. No jo - lehce řekne, hůř vykoná. Ono totiž obdarovat někoho tak velkou mírou důvěry to není jen tak. K tomu člověk musí určitým způsobem dozrát. Jde k tomu dojít skrze matematiku či fyziku? Těžko. Víra totiž není věda. Často slyšíme, nemůžu věřit něčemu, co není vědecky doložené. Nechci se ale dnes zabývat vědeckými důkazy Boží existence. Chci jenom ukázat, proč víra, ať už v Boha, nebo cokoli jiného nepotřebuje vědu. Víra totiž patří mezi tři tzv. božské ctnosti. Dokáže je někdo z vás vyjmenovat?? Správně. Jsou to víra, naděje a láska. Tyto tři ctnosti byly seskupeny do jedné skupiny, tedy můžeme říct, že je mezi nimi určitá závislost. Jedna ovlivňuje druhou. Když apoštol Pavel popisuje lásku, použije obrat „všemu věří.“ Tedy není láska bez víry a víra bez lásky. Nemůžeme důvěřovat někomu, koho nemilujeme. A taky nemůžeme milovat a současně nedůvěřovat. Protože láska je ta, která ničí hranice podezřavosti a boří zlé mínění a hloupé přesvědčení. Nástrojem lásky je pak naděje. Ta vyplní místo všech pochybností. Takže abychom mohli plnohodnotně věřit, musíme Boha současně milovat. Milovat pravdivě, nesobecky. A nadějí vyplnit všechny mezery v našem chápání. Tím ale nemyslím, zaslepit se nebo oblbout.

Pravá víra tedy není něco, co nám může někdo vnutit, ale něco, pro co se musíme sami rozhodnout. A ačkoli nás rodičové mnohdy vedou k víře od malička, vždy máme možnost tento nesmírný dar zahodit. A taky naopak. Víru můžeme přijmout do svého nitra, ačkoli jsme byli doposud nevěřící. Je to de facto odpověď na Boží zjevení a Jeho lásku..

Dalším důležitou skutečností je fakt, že víra není digitální - buď věřím nebo ne. To, že uvěřím v Hospodina, ještě neznamená, že jsem ten největší machr pod sluncem. Ba, to je teprve začátek. Jak jsme viděli na příkladu Petra krácejícího po vodě.

Naše víra je jak rostlina, kterou je třeba zasadit, podlévat a starat se o ní. Nicméně je to taky Boží dar. Apoštol Pavel píše „Já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst.“ Tím nám chce ukázat, že víra v Boha je **aktivní** oboustranný vztah mezi mnou a Bohem. Já pečuji o svou víru, Bůh dává vzrůst mé víře. Opět platí, že jedno potřebuje druhé. Bůh potřebuje mně, já potřebuji Boha. On člověkovu víru nutit. Zjevil se a dál se nám poznat. Teď čeká, jak s tím naložíme.

Usilujme tedy o to, abychom rostli ve víře. Pečujme o ní a snažme se, aby naše víra každý den alespoň o malý kousek porostla. Ježíš učí, že kdybychom měli víru jako hořčičné zrnko, přenesli bychom hory. Pro srovnání se můžete podívat, jak veliké jsou (viz příloha).

Aktivita:

Co můžeme udělat pro to, abychom rostli ve víře? Na papír nakreslíme nakreslíme pampelišku. Animátor nakreslí stonek, listy a lůžko květu. Účastníci dokreslí okvěti, ve kterém napíší jednotlivé možnosti růstu ve víře (modlitba, četba, práce nad sebou, duchovní obnovy a podobně)

Výklad:

Jak jsem říkal, víra je vztah. A proto i my musíme vynaložit nějaké úsilí k tomu, aby ten náš květ víry rostl, jak ta naše pampeliška.

Růst naší víry bychom také mohli nazvat dospíváním duchovní stránky člověka. Stejně jako dospíváme fyzicky v určitých etapách, můžeme tyto etapy použít i při popisu růstu duchovního.

Pater Milan Bubák SVD to popisuje přibližně takto:

Dětství.

Půdou, na které se odehrává dětství, ať už fyzické či duchovní je rodina. Ta dítěti poskytuje jídlo, ochranu, ošacení, zázemí. O dítě se stará, přisluhuje mu. A dítě toto všechno pasivně přijímá, aniž by se staralo o to, zda existují i alternativy k předkládané skutečnosti. Rodinu pro dětinskou víru představuje Církev. Taková víra automaticky, bez jakýchkoli pochybností či zkoumání přijímá krédo, symboly, nauku, mravní zákony, dějiny a podobně. A tak jako se malému dítěti přisluhuje, tak i člověk s vírou v této fázi si myslí, že náboženství je od toho, aby sloužilo jemu, nikoli Bohu. Pak je vidět snahy koupit si přízeň Boží ve svém životě počtem odříkaných modliteb či jakýmsi smlouváním s Bohem v modlitbě. Dětská forma víry má sklon vidět věci jasně a stát na pevném základě. Bohužel je tomu jenom proto, že horizont takové víry nesahá příliš daleko, zejména ne tam, kde je tma a otázníky.

Druhým stupněm růstu člověka je dospívání.

Půdou dospívání je především hledání vlastní identity. Za všemi rebeliemi, výstřelky a jinými projevy nezávislosti pubertáků je otázka: Kdo jsem? Dospívající lidé chtějí, všemu porozumět, aby všechno co dělají do sebe přesně zapadalo jako puzzle. Co ovšem někdy bývá problém, obzvláště, když má mladý člověk před sebou příliš mnoho dílků skládačky života.

Víra se do stádia dospívání dostává tehdy, když člověk přestane pasivně přijímat předkládané skutečnosti a začne hledat a zkoumat proč to tak je. Kdy nad tím, v co věří a co vyznává začne přemýšlet. Ale k tomu, aby to mohl pochopit, potřebuje poznat i alternativy k systému, ve kterém byl vychován. Nežidká se pak stává, že člověk se proti tajemnému Božímu působení vzbouří. Člověk nacházející se v tomto stádiu víry obvykle odmítá klasický způsob modlitby. Boha chápe spíš jako svého kamaráda a modlitbu bere spíš jako čisté uvažování či rozhovor. A když jsme uvedli, že dětskou stránku můžeme charakterizovat jako jasnou a pevnou, tak dospívající víru můžeme spíš chápat jako jasnou a nepevnou. Slabou stránkou této víry je, že člověk dokáže odhodit to, co nedokáže pochopit a zavrhnout to, co nezakusil sám. Naopak silnou stránkou je upřímnost této víry a snaha aby člověk to, co pochopil, taky vlastnil.

Dospělost:

Dospělost člověka nastává tehdy, když člověk najde odpověď na otázku Kdo jsem. To mu umožní udělat krok do neznáma tak, že bude schopný odevzdat svoje já někomu úplně cizímu. A to může učinit právě jen tehdy, když to svoje já zná. Když zná svou identitu.

Dospělá víra je tedy taková, kdy člověk dozrál k takové jistotě odevzdat se plně Bohu. Vzdát se svého já pro Boha a udělat krok do neznáma. Tedy dospělou víru můžeme charakterizovat jako pevnou avšak nejasnou. Protože člověk nabízí všechny své možnosti Bohu, aniž by dopředu tušil, jak s nimi Bůh naloží a k čemu ho povolá.

Takovou víru měl i apoštol Pavel, který říká: Vím komu jsem uvěřil a jsem přesvědčen, že On má moc (1Tim 1,12).

Aktivita:

Skákání ze stolu (z židle, žebříku) - Jeden člověk se postaví nas stůl se zavázanýma očima. Jeho úkolem bude důvěřovat skupině, která bude připravena ho chytit. Tímto demonstrujeme dospělou víru, která ví, že skupina tam je, ale neví, zda ji chytí :-)

Výklad:

Dobře, víru jsme poznali, víru jsme přijali, ale jak poznáme, že skutečně věříme a že naše víra roste? Kde jinde hledat odpověď než v Bibli :-). Určitým ukazatelem naší víry jsou naše skutky. Svátý Jakub ve svém listě píše, že víra bez skutků je mrtvá a živá víra se navenek projevuje právě skutky. (srov Jak 2,14-17). Říkali jsme si, že víra úzce souvisí s láskou. Tedy člověk naplněn vírou je taky naplněn láskou. Láskou k Bohu – tedy i k bližnímu. Nebojme se tedy navenek projevovat lásku druhým lidem a prokazovat jim skutky milosrdenství, odpouštět a pomáhat, aby byl oslaven Ten, v něhož jsme uvěřili. Dalším možným ukazatelem je to, jak dodržujeme jeho přikázání. Svátý Jan ve svém listu píše *Kdo říká: „Poznal jsem ho,“ a jeho přikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravdy.* (1Jan 2,4). Ovšem pozor abychom zbrkle nehodnotili druhé lidi, protože všichni jsme lidé slabí. Nicméně staneme-li v pravdě sami před sebou, můžeme velmi rychle a poměrně přesně zjistit, jak to s tou naší vírou vlastně je. Jestli vynaložíme úsilí bojovat s hříchem, nebo jsme se smířili s tím, že „nás Bůh stvořil hříšnými. Kdyby to nechtěl, stvoří nás svatými.“

Diskuze:

- Proč věřím?
- Co mi nejvíc pomáhá růst ve víře a proč?
- Co brání člověkovu plně důvěřovat Hospodinu?
- Jak hodnotím svojí víru? (malá, velká, obrovská, přenáším hory a podobně)
- Mám nějakou osobní zkušenost víry, která upevnila můj vztah s Bohem?

Aktivita:

Nechte kolovat po společenství růží. Ať si každý přivoní. Až si všichni přivoní vyzvěte účastníky aby ten kdo to ví popsal, jak voní růže. Krátká diskuze na téma jak zkušenosti víry pomáhají k jejímu upevnění, porovnejte s postavou Pera, kterého Ježíš vytáhl z mořských hlubin.

Závěr:

Na závěr malý vtíp:

Na horách turista spadne z útesu ale v poslední chvíli se chytne kořene. Když tak visí nad propastí začne křičet. POMÓÓÓC! Je tam na hoře někdo? Ano, já – tvůj Bůh, ozve se mohutným hlasem. Paráda, zaraduje se křesťan. Tak mi, Pane, prosím pomoz. Ale jistě, odpoví Bůh. Jen se neboj – pust se a já tě chytím. Turista se zamyslí a pak zařve: HALÓÓÓ, Je tam na hoře ještě někdo jiný??? Víra v Boha je tedy vztah s Bohem, který vyjadřuje míru důvěry v Něho. Člověka s dospělou vírou popisuje ve své knize Jeremiáš: Člověk, který důvěřuje v Hospodina a spoléhá na něj, je jako strom, který zasadil své kořeny u řeky. Víru je třeba pěstovat, aby rostla. Pomáhá nám k tomu i Pán Bůh, když nám dá zakusit zkušenost víry. Toto ale nemůžeme použít jako prostředek evangelizace, protože je rize subjektivní. Kdo nezažil, nepochopí (viz vůně růže). Nicméně jsme lidé slabí a i když se nám dává Bůh osobně poznat, často jej ve svém životě ignorujeme a odmítáme, stejně jako Izraelité na poušti.(viz exodus) Víra Křesťana se pozná podle jeho skutků a jeho postoje k životu. Ten naplno věří v Boha, kdo je světlem světa a solí země.

Modlitba:

Věřím v Boha.

Zdroje informací:

<http://www.radiovaticana.org/slo/Articolo.asp?c=355303>

Pohunková, D., Vaško, V. 1991. Naše víra, Zvon, Praha, 300s.